

AFLEVERING 10

Ik geloof dus ik ben?

Naar: Bord vol kinderrechten 'Oh my god' (UNICEF België)

Leeftijd: 6 tot 9 jaar

Duur: 2x 50 min.

Doelen	<p>De kinderen weten dat er verschillende soorten geloof in de wereld zijn</p> <p>De kinderen leren onder woorden brengen dat elk geloof respect verdient en elk persoon evenwaardig blijft ondanks verschillende religies</p> <p>De kinderen leren dat men door filosoferen samen tot nieuwe inzichten kan komen, elkaar kan verrijken met ideeën en bedenkingen, elkaar op een denkspoor kan zetten</p>
Kinderrechten	<p>Recht op een gelijke behandeling, recht op een eigen mening en op inspraak,</p> <p>recht om iemand te zijn, recht op veiligheid en bescherming, recht om samen te komen met anderen</p> <p>http://www.kinderrechten.be</p>
Kinderrechten-waarden	<p>Respect voor elke mens, respect voor verschillen, verantwoordelijkheid nemen, iedereen is gelijkwaardig, solidariteit en verbondenheid</p>
Kinderrechten-vaardigheden	<p>Opkomen voor eigen mening, goed luisteren naar anderen, zich inleven in iemand anders, zelf problemen oplossen, een eigen standpunt innemen, het standpunt van iemand anders durven in te nemen, initiatief nemen, praten over gebeurtenissen, verantwoordelijkheid opnemen, om hulp vragen en hulp bieden, onderhandelen, evalueren</p>
Leermiddelen	<p>Digitaal bord of computer met beamer</p> <p>Internetconnectie</p>

Materialen

Generatie K Ons gedacht: Geloof
<https://youtu.be/5VlbbGPG0wk>
Digitale oefening: Zie je wat je ziet?
<http://www.unicef.be/nl/leerkrachten/bordvolkinderrechten/materialen/digitale-oefeningen/>
Doorvraagkaarten (bijlage)
Filokaartjes Vragen (bijlage)
Groene en rode kaartjes (optioneel)

Vooraf

Druk de doorvraagkaarten af
Maak rode en groene kaartjes (1 set per kind)
Druk de filokaartjes af en knip ze uit

Verloop

Stap 1: Is wat je ziet ook echt wat je ziet?

Projecteer de digitale oefening: Zie je wat je ziet?

Bespreek:

Ziet iedereen hetzelfde?
Hoe kan dat?

Op deze manier kan je ook verschillend naar de werkelijkheid kijken. Wat is waar? Wat is niet waar? Wat is juist, wat is fout? Bestaat er eigenlijk wel zoiets als dé waarheid?

Stap 2: Wat is filosoferen?

Wie weet wat filosofie wil zeggen?
Wat is filosoferen?
Wie heeft al eens gefilosofeerd?

Samen nadenken over een bepaald onderwerp. Samen vragen stellen, zonder dat er foute of juiste antwoorden bestaan. Alles kan of mag. We bouwen samen aan het antwoord, als met een legobouwdoos. We bouwen verder op elkaars gedachten of ideeën. Soms krijg je duidelijke antwoorden, soms nog meer vragen... Er is slechts 1 regel:

Als iemand praat, luisteren de anderen

Stap 3: Inleiding gesprek

Bekijk samen de aflevering Speakers corner rond Geloof en bespreek:

Wie is er aan het woord?

Waarover vertellen zij?

Herken jij hier iets van jezelf in?

Waarom wel/ niet?

Vind je het moedig van hen om hierover te vertellen?

Waarom wel/ niet?

Stap 4: Het filosofisch gesprek:

Leg de groep een van deze stellingen voor:

Door het geloof weten we wat goed en kwaad is

Geloven is fantasie

Iedereen mag geloven wat hij/zij wil

Geloof staat in de weg van je eigen denken

Je kan de filokaartjes afdrukken en de leerlingen telkens één kaartje met een stelling laten trekken.

Laat vooral de kinderen zelf aan het woord en stel goede vragen om het gesprek in goede banen te leiden:

Wat bedoel je daarmee?

Kun je een voorbeeld geven?

Begrijpt iedereen dat?

Waarom denk je dat?

Waarom is dat zo?

Hoe weten we of dat waar is?

Waarop heb je dat gebaseerd?

Wat weten we daar nog meer over?

Denkt iemand daar iets anders over?

Zal dat in de toekomst ook nog zo zijn?

(Voor meer vragen zie Doorvraagkaarten)

Enkele bijkomende vragen omtrent het onderwerp:

Op welke manier uit jij je geloof?

Mag je geloven wat je wil?

Als je ouders een ander geloof hadden, zou je dan ook dat andere geloof hebben?

Hoe kun je bewijzen dat God bestaat?
 Wat is het verschil tussen fantasie en geloven?
 Kan je van geloof veranderen zo vaak je maar wil?
 Kan je stoppen met geloven?
 Moet je respect hebben voor alle geloven?
 Wat betekent het om respect te hebben voor een geloof?
 Wat moet je doen als iemand het niet eens is met jouw geloof?
 Moet je beledigd zijn als iemand iets slechts zegt over jouw geloof?
 Kun je ook een goed mens zijn zonder geloof?
 Mag iemand trouwen met iemand van een ander geloof?
 Kan vriendschap bestaan tussen mensen met een ander geloof?

Vraag op het einde van het gesprek aan alle kinderen om 1 vraag te formuleren die ze zich stellen naar aanleiding van het gesprek en deze op te schrijven op aparte kaartjes
 Overloop klassikaal de verschillende vragen en laat leerlingen samen beslissen welke vragen ze verder willen bespreken tijdens een volgende filosofieersessie.

Evaluatiegesprek:

- Wat vonden jullie van deze filosofieles?
- Wat vond je het leukst? Waarom?
- Wat vond je het minst leuk? Waarom?

Werkwijze voor grotere groepen:

Verdeel de kinderen in 2 gelijke groepen. Indien nodig zit je zelf bij 1 van de 2 groepen.

Groep 1 zit op stoelen in een cirkel.

Groep 2 zit op stoelen in een grotere cirkel rond groep 1, met telkens een kind uit de buitenste kring achter een leerling uit de binnenste kring.

De kinderen in de binnenste cirkel krijgen een groene en een rode kaart. Deze kaarten leggen ze voor zich op de grond als ze het woord willen tijdens het gesprek.

Groene kaart: ik wil iets toevoegen aan de argumenten van vorige spreker

Rode kaart: ik heb een tegenargument voor vorige spreker

Enkel de kinderen uit de binnenste kring mogen deelnemen aan het gesprek. De kinderen uit de buitenste kring mogen alleen zo goed mogelijk observeren: het is de bedoeling dat zij later verder bouwen op de argumenten die nu worden aangehaald. Leg de kinderen een vraag voor. Geef het woord aan een van de kinderen. Wanneer een ander kind uit de binnenste kring akkoord is met een argument en er iets aan wilt toevoegen laat hij zijn groene kaart zien. Indien hij/zij een tegenargument heeft, laat hij een rode kaart zien. Het is aan de leerkracht om te bepalen wie als volgende spreker aan de beurt komt. Als een kind een interessant nieuw onderwerp aansnijdt, is het belangrijk om de vraag te herformuleren. Laat de kinderen af en toe samen met hun partner uit de buitenste kring stellingen bespreken en argumenten zoeken.

Laat op een bepaald moment de kinderen uit de buitenste kring en de binnenste kring van plaats verwisselen

Stap 6: Reflectie

Wat vond je van het gesprek?

Wat liep goed/niet goed?

Heb je genoeg kunnen deelnemen aan het gesprek? Waarom wel/niet?

Heb je iets bijgeleerd? Wat? Van wie?

Is jouw idee rond 'geloof' veranderd?

Heb je nog vragen rond dit thema?

Wat vond je het leukst? Waarom?

Wat vond je het minst leuk? Waarom?

Bron: Filomundo Die Keur/Kinderrechtencommissariaat, filosoferen met kinderen

Eindtermen

Nederlands

Luisteren: 1.5, 1.8, 1.9

Spreken: 2.5, 2.6, 2.7

Strategieën: 5.1, 5.2, 5.3

(Inter)culturele gerichtheid: 7

Mens en maatschappij

Mens: 1.1, 1.2, 1.7

Maatschappij: 2.8, 2.12, 2.13

SoVa 1.2, 1.6, 1.7

Domein relatiewijzen: 2

Domein samenwerking: 3